

Sygn. akt *I ACa 256/19*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia Małgorzata Goldbeck-Malesińska**

Sędziowie: **Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga**

Ewa Staniszevska

Protokolant: **st. sekr. sąd. Katarzyna Kaczmarek**

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2019 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **R. M.**

przeciwko **Skarbowi Państwa-(...)**

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Koninie

z dnia 21 listopada 2018 r. sygn. akt I C 740/16

- 1. oddala apelację;**
- 2. odstępuje od obciążenia powódki kosztami zastępstwa procesowego pozwanego poniesionymi w postępowaniu apelacyjnym;**
- 3. przyznaje adwokatowi T. R. ze środków Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Poznaniu kwotę 12.300 zł brutto tytułem kosztów pomocny prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

Małgorzata Goldbeck-Malesińska Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga Ewa Staniszevska

I ACa 256/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 listopada 2018 roku, Sąd Okręgowy w Koninie w sprawie z powództwa R. M. przeciwko Skarbowi Państwa - reprezentowanemu przez (...) - zastępowanemu przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, o zapłatę, w punkcie 1 oddalił powództwo, w punkcie 2. odstąpił od obciążania powódki kosztami procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wierzyciel - (...) Bank (...) S.A. w W. wniósł o wpis hipoteki na nieruchomości, stanowiącej współwłasność powódki i jej męża. Hipoteka stanowiła formę zabezpieczenia kredytu bankowego zawartego przez męża powódki ze wskazanym bankiem w dniu (...) roku (k. 178-179).

Sąd Rejonowy w Ostrowie W., Wydział Ksiąg Wieczystych dokonał w dniu (...) roku wpisu hipoteki zgodnie z wnioskiem wierzyciela. Zawiadomienie powódki i jej męża o dokonanym wpisie hipoteki zostało przesłane na adres ul. (...) i potwierdzenia odbioru tego zawiadomienia dokonał w dniu (...) roku A. S..

Na skutek tego, powódka stała się „dłużnikiem rzeczowym,” a następnie również „dłużnikiem osobistym”, po tym gdy w dniu (...) roku wierzyciel uzyskał przeciwko powódce tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym w sprawie o sygn. akt I Nc 101/94 Sądu Rejonowego w Ostrowie W.. (k.182, k.367).

Po tej dacie inicjowane były liczne postępowania sądowe karne i cywilne, w których powódka podnosiła, że została bezprawnie pozbawiona informacji o zmianach majątkowych w jej nieruchomości, bowiem nie było jej zgody i zezwolenia na obciążenie jej nieruchomości hipoteką. Nadto podnosiła, że A. S. nie przekazał powódce informacji o treści wpisów, przez co została pozbawiona prawa zaskarżenia decyzji o wpisie, co ostatecznie doprowadziło do szkody majątkowej.

W postępowaniu sądowym w sprawie o sygn. akt I C 502/03, które toczyło się przed Sądem Okręgowym w Kaliszu z powództwa R. M. przeciwko jej mężowi M. M., za nieważne uznane zostały czynności prawne podjęte przez męża powódki w (...) roku, tj. pełnomocnictwo udzielone rzekomo przez powódkę mężowi do złożenia w imieniu powódki wniosku o wpis hipoteki oraz do załatwienia wszelkich czynności związanych z zabezpieczeniem kredytu, a także odbioru i kwitowania korespondencji jak i pieniędzy, a także zezwolenie współmałżonka na zaciągnięcie kredytu bankowego, które doprowadziły do zaciągnięcia przez męża powódki zobowiązania kredytowego oraz do zabezpieczenia spłaty tego kredytu hipoteką, bez wiedzy i zgody powódki.

W konsekwencji opisanego wyroku, powódka w innej sprawie, która toczyła się przed Sądem Okręgowym w Kaliszu pod sygnaturą akt I C 298/04, wносиła o zasądzenie od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Ostrowie W.. odszkodowania w kwocie 3.000.000 zł za to, że Wydział Wieczystoksięgowy tego Sądu zataił wpis hipoteki w księdze wieczystej KW (...) na rzecz wierzyciela. Nieprawidłowe działania tego Sądu, w ocenie powódki, miały polegać na tym, że nie zawiadomił powódki o wpisie hipoteki oraz że potwierdzenia odbioru zawiadomienia o wpisie hipoteki doręczył A. S., który według twierdzeń powódki pod adresem O. W. ul. (...), nie zamieszkiwał.

Sąd Okręgowy w Kaliszu rozpatrywał wówczas odpowiedzialność Skarbu Państwa na podstawie art. 417 k.c. Przyznał, że istotnie po dokonaniu wpisu hipoteki na podstawie prawomocnych wyroków powódka uzyskała unieważnienie aktów notarialnych z (...) roku i z (...) roku i że ma realną możliwość dochodzenia szkody od osób, które doprowadziły do niekorzystnego dla niej sporządzenia tych aktów. Nie mniej jednak według Sądu Okręgowego w Kaliszu, powódka nie wykazała, ażeby po stronie pozwanego, a w szczególności funkcjonariusza państwowego w osobie sędziego, który rozpoznawał wniosek o wpis hipoteki zachodziły przesłanki bezprawności działania lub zaniechania. Sąd Okręgowy w Kaliszu wyjaśnił, że w chwili złożenia wniosku o wpis hipoteki przez wierzyciela nie istniały żadne podstawy uzasadniające odmowę dokonania wpisu.

Odnośnie doręczenia zawiadomienia o wpisie przedmiotowej hipoteki A. S., Sąd Okręgowy w Kaliszu wyjaśnił, że adres ul. (...) był adresem prawidłowym do dokonania doręczenia ponieważ powódka istotnie pod tym adresem zamieszkiwała, a z zeznań samej powódki wynikało wówczas, że A. S. był pracownikiem jej męża. Odpowiadał zatem przesłance bycia „dorosłym domownikiem” z art. 138 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy w Kaliszu zauważył również, że nawet przy przyjęciu, zgodnie z zeznaniami powódki, że powzięła ona we (...) roku informację o sporządzeniu „nieważnego” aktu notarialnego z (...) roku, to po tym zdarzeniu nie poczyniła żadnych czynności zmierzających do wykreślenia hipoteki, a jedynie skierowała powództwo do Sądu

Okręgowego w K. o unieważnienie aktów notarialnych z (...)

W konsekwencji wyrokiem z dnia 29 października 2004 roku Sąd Okręgowy w Kaliszu oddalił powództwo powódki.

Apelacja powódki od wskazanego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 czerwca 2005 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I ACa 544/05.

Sąd Apelacyjny rozpoznający apelację powódki podzielił ustalenia Sądu Okręgowego w Kaliszu, zaznaczając, że skoro powódka dowiedziała się po około pół roku o treści nieważnego aktu notarialnego z (...) roku, to tym samym miała możliwość podjęcia wszelkich czynności zmierzających do uchylenia wpisu, czego jednak nie uczyniła. W ocenie Sądu Apelacyjnego w powyższej sytuacji tylko ten półroczny okres czasu może być przedmiotem oceny czy skutek niepowiadomienia powódki o wpisie hipoteki, doznała ona ewentualnej szkody. Powódka upatrywała szkody w utraconych korzyściach jakie mogłaby uzyskać z dzierżawy bądź sprzedaży nieruchomości. Niemniej jednak powódka nie zaferowała żadnych dowodów na okoliczność, że podejmowała konkretne działania w celu wynajęcia czy dzierżawy nieruchomości, które nie doprowadziły ostatecznie do zawarcia umowy z kontrahentem z powodu obciążenia nieruchomości hipoteką na rzecz banku. Jednocześnie sama powódka przyznała, że jej mąż nie wyrażał zgody na sprzedaż nieruchomości, więc i tak niepowiadomienie jej o wpisie nie mogłoby doprowadzić do samodzielnej sprzedaży nieruchomości przez powódkę, także gdyby nieruchomość nie była obciążona hipoteką. Sąd Apelacyjny w Łodzi podkreślił, że powódka nie wykazała przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa na podstawie art. 417 k.c..

W 2012 roku powódka dokonała zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Kaliszu o nieprawidłowościach w postępowaniu sędziego i pracowników Sądu Rejonowego w Ostrowie W. - Wydziału Ksiąg Wieczystych wypełniających znamiona czynu zabronionego z art. 231 § 1 k.k., który doprowadził zdaniem powódki do niezgodnego z prawem wpisu (...) roku hipoteki na spornej nieruchomości, której powódka była współwłaścicielem. Powódka podnosiła wówczas, że zawiadomienia o wpisie hipoteki nie zostały jej prawidłowo doręczone, a A. S. nigdy nie był jej pełnomocnikiem lub współpracownikiem i osobą upoważnioną do odbierania korespondencji. A. S. nie przekazał jej informacji o wpisie przez co została pozbawiona prawa zaskarżenia tej decyzji - stała się dłużniczką banku.

W toku czynności sprawdzających Prokurator ustalił m.in. że wygląd zwrotek (potwierzeń odbioru) wskazuje, że doręczenie zawiadomienia nie nastąpiło za pośrednictwem poczty lub gońca. Prokurator nie uwzględnił zarzutów podnoszonych przez powódkę odnośnie niedopełnienia obowiązków przez sędziego i pracowników Wydziału Ksiąg Wieczystych i odmówił wszczęcia śledztwa z powodu przedawnienia karalności. Postanowienie Prokuratora zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Rejonowego w Koninie z dnia 24 września 2013r. w sprawie II Kp 231/13.

Kolejnymi pismami z (...) roku powódka zawiadamiała również Prokuraturę Rejonową w Kaliszu, w O. W., Prokuraturę Okręgową w Ostrowie W., Prokuraturę Generalną czy też Prokuraturę Rejonową w Łodzi o szeregu przestępstw „zorganizowanej grupy przestępczej funkcjonariuszy państwowych” sędziów, prokuratorów z okręgu (...), (...) i (...), która od 22 lat broni notariuszy za sfałszowanie aktów notarialnych z (...) roku.

Postanowieniem Prokuratury Rejonowej w Jarocinie umorzono śledztwo będące wynikiem zawiadomienia powódki, w tym m.in. w sprawie mającego miejsce w (...) roku w K. niedopełnienia swoich obowiązków przez Sędziego Sądu Okręgowego w Kaliszu rozpoznającego sprawę o sygn. akt I C 298/04 niezgodnie z przepisami prawa i zebrany materiałem dowodowym, wobec przedawnienia karalności czynu (k. 160-163).

W (...) roku powódka złożyła do Sądu Rejonowego w Ostrowie W.. apelację od wpisu hipoteki z dnia (...) Postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 19 maja 2014 roku apelacja z uwagi na niezachowanie ustawowego terminu do jej wniesienia została odrzucona. Zażalenie powódki zostało oddalone. Sąd II Instancji rozpoznający zażalenia wyjaśniał, że w aktach sprawy w chwili doręczania zawiadomienia o wpisie hipoteki w (...) roku nie znajdowała się jakakolwiek informacja wskazująca na to, że osoba, która podpisała zawiadomienie wysłane do powódki i jej męża pozostaje w sporze z którąkolwiek ze stron, a zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego o

skuteczności doręczenia pisma sądowego w sposób określony w art. 138 § 1 k.p.c. nie przesądza okoliczność czy osoba odbierająca pisma była w rzeczywistości upoważniona przez adresata do odbioru korespondencji.

Wyrokiem z dnia 23 maja 2016 roku w sprawie o sygn. akt I C 1048/14, na skutek postępowania sądowego z powództwa R. M. przeciwko Bankowi (...) S.A., Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w Ostrowie W., J. S. i M. M. o uzgodnienie treści księgi wieczystej, Sąd Rejonowy w Ostrowie W. nakazał wykreślić z działu IV hipotekę umowną zwykłą w kwocie 290.000 zł na spornej nieruchomości.

Powódka składała również liczne skargi o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi o sygn. akt I ACa 544/05, którym oddalono apelację powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu w sprawie I C 298/04, które zostały odrzucane, w tym w sprawie o sygn. akt I ACa 165/17.

W toku niniejszego procesu powódka podjęła działania prawne polegające na uzyskaniu pomocy prawnej z urzędu do wniesienia skargi nadzwyczajnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi wydanego w sprawie o sygnaturze I ACa 544/05.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów w postaci: pisma Kancelarii Adwokackiej (...) z (...) roku (k.73), odpisu skróconego z KW (...) z (...) roku (k.74), pisma (...) S.A. z (...) roku (k.75), odpisu wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 25 listopada 2003 roku ze sprawy I C 502/03 i z dnia 17 czerwca 2004 roku ze sprawy I C 900/04 (k.76-77), wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 października 2004 roku ze sprawy I ACa 922/04 (k.77), odpisu wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 29 października 2004 roku ze sprawy I C 298/04 wraz z uzasadnieniem (k.78-87), odpisu wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 czerwca 2005 roku ze sprawy I ACa 544/05 wraz z uzasadnieniem (k.88-92), odpisu postanowienia Prokuratury Rejonowej w Kaliszu z dnia 29 grudnia 2012 roku ze sprawy 3 Ds. 169/12 (k.93-96), odpisu postanowienia Prokuratury Rejonowej w Jarocinie z dnia 14 października 2016 roku ze sprawy Ds. 223/16 (k. 160-164), odpisu postanowienia Sądu Rejonowego w Koninie z dnia 24 września 2013 roku ze sprawy II Kp 213/13 (k. 165-168), kserokopii potwierdzeń odbioru korespondencji (k.173-175), umowy kredytowej z (...) roku (k.178-179), pisma wierzyciela z dnia (...) roku (k.180), pisma (...) do sprawy II K 174/04 Sądu Rejonowego w Sieradzu (k. 181), odpisu nakazu zapłaty z dnia 27 stycznia 1995 roku ze sprawy I Nc 101/94 Sądu Rejonowego w Ostrowie W. (k.182), odpisu postanowienia Sądu Rejonowego w Ostrowie W. z dnia 19 maja 2014 roku ze sprawy Dz. Kw 3620/14 (k. 183-184), fragmentu uzasadnienia Sądu Okręgowego w Kaliszu rozpoznającego zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Ostrowie W. z dnia 19 maja 2014 roku (k.186), elektronicznego wydruku z KW dla (...) (k.207-220v), odpisu postanowienia Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 maja 2017 roku ze sprawy I ACa 165/17 (k.235), zawiadomienia o przestępstwie z dnia 30 listopada 2015 roku (k.250-251), odpisu wyroku Sądu Rejonowego w Ostrowie W. z dnia 23 maja 2016 roku ze sprawy I C 1048/14 (k.283), fotografii nieruchomości (k.333), pisma Sądu Rejonowego w Ostrowie W. z dnia 01 czerwca 2007 roku (k.361), wniosku o wpis hipoteki (k.366), zaświadczenia banku z (...) (k.367).

Zebrany materiał dowodowy nie budził wątpliwości Sądu Okręgowego, nie był też przez żadną ze stron kwestionowany, dlatego też Sąd I instancji dał mu wiarę.

Sąd Okręgowy zauważył, że pismo powódki, będące jej zdaniem rozszerzeniem pozwu złożone na rozprawie w dniu 21 listopada 2018 roku, stanowi w istocie ponowne argumentacji powódki o tym, że pozwani w przedmiotowej sprawie wydając orzeczenia w sprawach IC 298/04 Sądu Okręgowego w Kaliszu i I ACa 544/05 Sądu Apelacyjnego w Łodzi popełnili przestępstwo.

Dokonując oceny prawnej żądania strony powodowej, Sąd Okręgowy, na podstawie ustalonego stanu faktycznego wskazał, że powódka w niniejszej sprawie wystąpiła z analogicznym żądaniem jak w zakończonej już prawomocnie sprawie, która toczyła się przed Sądem Okręgowym w Kaliszu pod sygnaturą akt I C 298/04. Analiza zgłoszonych przez powódkę roszczeń pozwalała jednoznacznie stwierdzić, że powódka w dalszym ciągu kwestionuje dokonanie w dniu (...) roku wpisu hipoteki przez Sąd Rejonowy w Ostrowie W..

Przedmiotowa sprawa, w ocenie Sądu Okręgowego, różni się od sprawy, która toczyła się przed Sądem Okręgowym w Kaliszu pod sygnaturą I C 298/04 tylko tym, że powódka bezprawności wpisu hipoteki przez Sąd Rejonowy w Ostrowie W.. upatruje tym razem – jak wskazała - „w oszustwie i kłamstwie” Sądu Okręgowego w Kaliszu w sprawie I C 298/04 i Sądu Apelacyjnego w Łodzi w sprawie I ACa 544/05, które to Sądy, zdaniem powódki, „używały sfalszowanych dokumentów i wydały wyroki w przestępstwie, broniąc bezprawnie Sądu Rejonowego w Ostrowie W., utrudniając tym samym powódce dochodzenie jej praw i roszczeń”. Zdaniem powódki w sprawach I C 298/04 i następnie I ACa 544/05 orzekające Sądy niezgodne z prawem przyjęły jakoby powódka w(...) roku została zawiadomiona o wpisie hipoteki. Powódka nadal kwestionuje treść wpisu hipoteki (z (...) roku) na nieruchomości, której była współwłaścicielem i nie może zaakceptować faktu obciążenia nieruchomości powyższą hipoteką. Nadal twierdzi, że na skutek bezprawnych działań Sądu Okręgowego w Kaliszu w sprawie o sygn. akt I C 298/04 i Sądu Apelacyjnego w Łodzi w sprawie o sygn. akt I ACa 544/05 doznała szkody w mieniu, bo nie może dysponować nieruchomością, nieruchomość została zdewastowana oraz zmuszona jest tracić czas, pieniądze i zdrowie na prowadzenie licznych postępowań sądowych.

Sąd Okręgowy wskazał, że odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanych sądów orzekających w sprawach I C 298/04 i I ACa 544/05, za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej, można poszukiwać w treści art. 417 § 1 k.c. Będzie to zatem szkoda wynikła z wykonania prawomocnego orzeczenia sądowego. Z uwagi na kompleksowość zarzutów podnoszonych przez powódkę w toku niniejszej sprawy nie ulegało jednak wątpliwości Sądu Okręgowego, że roszczenie powódki winno zostać ocenione także w odwołaniu do dyrektywy art. 417¹ § 2 k.c. jako mające rekompensować szkodę związaną również z wydaniem (a nie tylko wykonaniem) prawomocnego orzeczenia sądowego.

Sąd Okręgowy podniósł także, że mimo, iż powódka w toku procesu wyraźnie podkreślała, że jej roszczenie ma charakter odszkodowawczy to wskazanie przez nią w uzasadnieniu pozwu, że na skutek bezprawnej działalności sądów zmuszona była tracić czas, pieniądze i zdrowie za co żąda teraz rekompensaty pieniężnej, żądanie powódki winno zostać rozpoznane także w oparciu o przepisy dotyczące zapłaty zadośćuczynienia za ewentualne naruszenie dóbr osobistych powódki, a więc na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c.

Sąd Okręgowy podniósł następnie, że dla zasadności roszczenia o odszkodowanie powódka winna wykazać, że poniosła szkodę oraz że istnieje związek przyczynowy między szkodą powódki i działaniem sądów, a także, że działalność sądów była w danej sytuacji bezprawna. Brak bezprawności zapadłych orzeczeń w rozumieniu art. 417 k.c. nie będzie bowiem dawał podstawy do dochodzenia przez powódkę ewentualnego zadośćuczynienia.

Sąd I instancji podkreślił, że orzeczenie niezgodne z prawem, w rozumieniu wskazanych przepisów, to takie orzeczenie, które musi polegać na oczywistej obrazie prawa. Nie jest nim natomiast wybór jednej z możliwych interpretacji przepisów prawa, choćby a posteriori okazał się nieprawidłowy. Niezgodność prawomocnego orzeczenia z prawem może wynikać tylko z oczywistych błędów sądu, spowodowanych rażącym naruszeniem zasad wykładni lub stosowania prawa. Orzeczenie niezgodne z prawem, to orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi, zatem mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty. Tylko w takim przypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 czerwca 2010 roku w sprawie IV CNP 114/09, podkreślił, iż stwierdzenie bezprawności prawomocnego orzeczenia nie może nastąpić bez sięgnięcia do istoty władzy sądowniczej, polegającej na tym, iż sędzia orzeka w warunkach niezawisłości, w sposób bezstronny, kierując się nie tylko obowiązującym prawem, ale także własnym sumieniem i przysługującą mu swobodą w ocenie prawa i faktów stanowiących podstawę rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy wskazał następnie, że pozwany w pierwszej kolejności bronił się zarzutem przedawnienia roszczenia powódki.

Odnosząc się do zgłoszonego w sprawie przez pozwanego zarzutu przedawnienia Sąd I instancji stwierdził, że niewątpliwie zgodnie z treścią art. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny w zw. z treścią art. 442¹ § 1 k.c., roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę.

W ocenie Sądu Okręgowego, w realiach niniejszej sprawy powódka mogła dowiedzieć się o szkodzie i o osobie zobowiązanej do jej naprawienia najpóźniej z chwilą wydania przez Sąd Apelacyjny w Łodzi w dniu 28 czerwca 2005 roku „niekorzystnego” wyroku oddalającego jej apelację. Po zakończonym wówczas postępowaniu sądowym powódka winna posiadać niezbędną wiedzę co do trybu w jakim prowadzone było to postępowanie oraz powinna wiedzieć wówczas o rzekomych bezprawnych działaniach sądu orzekającego w tej sprawie, jak i w sprawie, w której orzekał sąd I instancji, w których to sprawach powódka uczestniczyła osobiście. Sąd I instancji uznał więc, że trzyletni termin przedawnienia roszczenia powódki upłynął najpóźniej z końcem 2008 roku. Nie zgodził się z twierdzeniem powódki jakoby początkiem biegu terminu przedawnienia było postanowienie Prokuratury Rejonowej w Kaliszu z 2012 roku wydane w sprawie 3 Ds. 169/12. Sąd Okręgowy zauważył, że treść ww. postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa w żaden sposób nie odnosiła się do sposobu prowadzenia procesu przez oba sądy, a przedmiot niniejszego postępowania stanowi ewentualna bezprawność w działaniu Sądu Okręgowego w Kaliszu i Sądu Apelacyjnego w Łodzi.

Ubocznie, Sąd Okręgowy zwrócił uwagę na to, że z zebranego materiału dowodowego wynika, że o sfalszowaniu aktu notarialnego z (...) roku, powódka dowiedziała się co najmniej w kwietniu (...) roku co z resztą sama przyznała w toku zeznań w sprawie o sygn. akt I C 298/04. Podobnie w 2003 roku zapadło orzeczenie sądu cywilnego stwierdzające nieważność aktów notarialnych z (...) roku, a wynik tego postępowania był znany Sądom orzekającym w sprawach I C 298/04 oraz I ACa 544/05.

W ocenie Sądu Okręgowego podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia okazał się trafny i już tylko z racji powyższego powództwo podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

Równocześnie Sąd I instancji podkreślił, że powódka w niniejszej sprawie nie wykazała żadnej z przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Przede wszystkim nie wykazała niezgodności z prawem wydanych przez sądy orzeczeń, stąd brak podstaw do zasądzenia na rzecz powódki odszkodowania.

Sąd ten wyjaśnił przy tym, że poza ramami niniejszego postępowania było badanie zasadności merytorycznej orzeczenia Sądu Rejonowego w Ostrowie W., dokonującego wpisu hipoteki w (...) roku. Ma to o tyle istotne znaczenie, że podstawowym zarzutem powódki w niniejszej sprawie wobec Sądu Okręgowego w Kaliszu i Sądu Apelacyjnego w Łodzi jest właśnie bezprawność wpisu hipoteki. O tym, że działanie sędziego dokonującego wpisu hipoteki w księdze wieczystej nie było bezprawne poczynił już obszernie wyjaśnienia Sąd Okręgowy w Kaliszu w sprawie o sygn. akt I C 298/04, a jego ustalenia Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie w pełni podzielił. Jeżeli powódka twierdzi, że Sąd Okręgowy w Kaliszu i Sąd Apelacyjny w Łodzi wydały wyroki na podstawie sfalszowanych dokumentów to niewątpliwie powódce służy inny środek obrony przewidziany w przepisach kodeksu postępowania cywilnego, a mianowicie skarga o wznowienie postępowania. Czym innym jest bowiem wydanie orzeczenia w oparciu o sfalszowany dokument, a fałszowanie dokumentów przez sąd w toku postępowania. Żadnej z tych okoliczności powódka, w ocenie Sądu Okręgowego nie potrafiła wykazać w toku niniejszej sprawy.

W ocenie Sądu Okręgowego, nie sposób było podzielić także twierdzenia powódki, że wskazane Sądy orzekając, ignorowały jej wnioski dowodowe. Nie wynika to z materiału dowodowego zebranego w sprawie. Wbrew twierdzeniu powódki Sąd Okręgowy w Kaliszu w sprawie I C 298/04 nie tylko w sposób obszerny i kompleksowy pouczył powódkę o przysługujących jej prawach i o treści konstruowanego przez nią zarzutu, lecz co istotne powódka w odpowiedzi na zobowiązanie sądu kierowane do niej w sprawie I C 298/04 dotyczące zgłoszenia odpowiednich

wniosków dowodowych, konsekwentnie opierała swoje twierdzenia na tych samych dokumentach, analogicznych do przedstawionych w niniejszym postępowaniu.

W przedmiotowym sporze powódka przywoływała nadto treść postanowienia Prokuratury Rejonowej w Kaliszu ze sprawy 3 Ds. 169/12, twierdząc, że potwierdza ono popełnienie przestępstwa przez Sąd Rejonowy w Ostrowie W.. W ocenie Sądu Okręgowego, wbrew twierdzeniom powódki postanowienie to nie stanowi potwierdzenia dla wskazanej okoliczności. W sentencji postanowienia Prokurator odmówił wszczęcia śledztwa z uwagi na przedawnienie karalności czynu, z kolei z treści uzasadnienia postanowienia nie sposób wywnioskować o popełnieniu przestępstwa w postępowaniu przed Sądem Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim. Uznać można jedynie, że z uwagi na wygląd zwrotnego potwierdzenia odbioru ustalił okoliczność doręczenia zawiadomienia nie za pośrednictwem poczty lub gońca (k.95). Istotnym jednak pozostaje przesądzony już fakt, że zawiadomienie odebrał A. S. w trybie art. 138 § 1 k.p.c. przebywając pod adresem, którym do dzisiaj posługuje się powódka (vide k.2 akt). W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd II Instancji rozpoznający zażalenie powódki od orzeczenia Sądu Rejonowego w Ostrowie W.. z dnia 19 maja 2014 roku, słusznie zwrócił uwagę również na to, że powódka nie potrafiła wykazać, aby osoba faktycznie odbierająca zawiadomienie o wpisie hipoteki (...) roku pozostawała z którąkolwiek ze stron w konflikcie.

Ostatecznie – zdaniem Sądu Okręgowego - nie sposób zgodzić się z zarzutami powódki „o kłamstwach i oszustwach” Sądu Okręgowego w Kaliszu czy Sądu Apelacyjnego w Łodzi, które doprowadzić miały do pozbawienia powódki zarządu jej nieruchomości, bądź uniemożliwiły usunięcie wpisu hipoteki na przedmiotowej nieruchomości. Sąd ten zauważył, że powódka niezależnie od wyniku postępowania sądowego w sprawie I C 298/04, czy I ACa 544/05 miała permanentną możliwość usunięcia „niezgodnego z prawem” wpisu hipoteki w drodze powództwa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, co też uczyniła, lecz dopiero w 2014 roku w sprawie o sygn. akt I C 1048/14 przed Sądem Rejonowym w Ostrowie W.. (k.283). Nie było przy tym żadnych przeszkód faktycznych ani prawnych aby powódka wystąpiła z tym powództwem znacznie wcześniej niż w 2014 roku, tym bardziej, że już w 2003 roku dysponowała orzeczeniami ustalającymi nieważność czynności prawnych podjętych w (...) roku. W powyższych okolicznościach nie sposób uznać Sądu Okręgowego w Kaliszu bądź Sądu Apelacyjnego w Łodzi za podmioty winne rzekomemu pozbawieniu powódki możliwości uchylecia wpisu hipoteki.

W kwestii żądania powódki, które z uwagi na uzasadnienie zostało przez Sąd Okręgowy zdefiniowane jako zgłoszone w oparciu o przepisy o naruszeniu dóbr osobistych, Sąd ten wskazał, że przesłanką odpowiedzialności na podstawie art. 448 k.c. jest nie tylko bezprawne, ale również zawinione działanie sprawcy naruszenia dobra osobistego. Na temat bezprawności działania Sąd Najwyższy wypowiedział się m.in. w wyroku z 19 października 1989 roku w sprawie o sygn. akt II CR 419/89 wyjaśniając, że za bezprawne uważa się każde działanie naruszające dobro osobiste, jeżeli nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających je oraz że „do okoliczności wyłączających bezprawność naruszenia dóbr osobistych na ogół zalicza się działanie w ramach porządku prawnego, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy prawa, wykonywanie prawa podmiotowego, zgodę pokrzywdzonego (ale z zastrzeżeniem uchylecia jej skuteczności w niektórych przypadkach) oraz działanie w obronie uzasadnionego interesu”.

Na tle wskazanych rozważań Sąd Okręgowy stwierdził, że powódka zgodnie z art. 6 k.c. nie wykazała zawinionego działania czy zaniechania pozwanego Skarbu Państwa, a także okoliczności, że w związku z toczącymi się sprawami (Sądu Okręgowego w Kaliszu I C 298/04 i Sądu Apelacyjnego w Łodzi I ACa 544/05) doznała jakiegokolwiek szkody niemajątkowej – w szczególności w przywoływanym przez powódkę zdrowiu czy w sferze „utruty czasu”. Powódka nie wskazała żadnych dowodów, z których mogłaby wynikać szkoda w jej dobrach osobistych. Nieuwzględnienie powództwa przez sąd orzekający w innym postępowaniu nie może zostać uznane a priori za działanie bezprawne sądu, ponadto brak jest adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy faktami opisanymi przez powódkę, a działaniem pozwanego polegającym na wydaniu krytykowanych orzeczeń.

Powódka nie wykazała tego by podjęte przez sądy decyzje naruszały jej dobra osobiste w rozumieniu przepisu art. 24 k.c. Poczucie krzywdy powódki stanowiło jedynie nieusprawiedliwione i niczym nieoparte subiektywne

odczucie. Powódka nie wyjaśniła również i zupełnie nie wykazała, w jaki sposób postępowania sądowe przez nią samą zainicjowane miałyby prowadzić do utraty przez nią zdrowia i czasu.

Zwrócić należało przy tym uwagę, że powódka wystąpiła z powództwem o ustalenie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, a więc w ocenie Sądu Okręgowego z najwłaściwszym środkiem prawnym w realiach niniejszej sprawy dopiero w 2014 roku, a więc w ponad 20 lat po dokonanych wpisach hipoteki, za co trudno w zebranych materiałach dowodowych obwiniać sędziów, prokuratorów czy innych urzędników państwowych. Nie można wykazać adekwatnego związku przyczynowo - skutkowego między ewentualnym poniesionym przez powódkę uszczerbkiem na zdrowiu, a czynnościami lub zaniechaniami pozwanego. Z kolei brak bezprawności zapadłych orzeczeń, w rozumieniu art. 417 k.c., nie daje podstaw do dochodzenia przez powódkę zadośćuczynienia.

W konsekwencji powyższych rozważań Sąd Okręgowy oddalił powództwo jako bezzasadne, a z uwagi na subiektywne uzasadnione poczucie krzywdy powódki, za które w jej ocenie odpowiadają sądy (Skarb Państwa), odstąpił od obciążania powódki kosztami procesu.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniosła powódka.

Powódka zaskarżyła wyrok w części, w punkcie 1. Powódka wyrokowi zarzuciła:

- naruszenie przepisów prawa w tym prawa materialnego i ustawy o księgach wieczystych i hipotece,
- błąd w ustaleniach faktycznych,
- błędne ustalenia w kwestii przedawnienia roszczenia powódki,
- sprzeczność ustaleń Sądu z treścią dowodów zgromadzonych w sprawie.

Powódka zarzuciła także Sądowi I instancji: mactwo w wyroku i użycie kłamstw w wyroku, niesłuszne oddalenie jej wniosku o przeprowadzenie dowodu z jej zeznań oraz uniemożliwienie rozszerzenia powództwa. Wskazując na te zarzuty, powódka wniosła o zmianę wyroku w punkcie 1 lub jego uchylenie.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powódki okazała się niezasadna.

Sąd Apelacyjny w całości podzielił ustalenia poczynione przez Sąd I instancji i dokonaną przez ten Sąd ocenę prawną. Jednocześnie zwrócił uwagę na to, że ustalenia te w zasadniczej części poczynione zostały na podstawie treści dowodów o charakterze urzędowym.

Powódka zarzuciła Sądowi I instancji obrazę przepisów prawa materialnego – przepisów ustawy o księgach wieczystych i hipotece, jednocześnie nie wskazując w jaki sposób doszło do ich naruszenia poprzez ich niezastosowanie. Z kolei ich niezastosowanie, w ocenie Sądu Apelacyjnego, było uzasadnione okolicznościami sprawy. Powódka bowiem swe roszczenie oparła na treści art. 417 k.c. odnosząc się do – jak wskazała – działań Sądu Okręgowego w Kaliszu w sprawie I C 298/04 i Sądu Apelacyjnego w Łodzi w sprawie I ACa 544/05, w których podstawą orzeczenia nie były przepisy ustawy o księgach wieczystych i hipotece. Istotnie, jak trafnie wskazał Sąd Okręgowy, analiza przedstawionego przez powódkę stanowiska prowadzi do konkluzji, że powódka w dalszym ciągu kwestionuje fakt dokonania wpisu hipoteki przez Sąd Rejonowy w Ostrowie W., zupełnie pomijając podstawę faktyczną swego roszczenia w przedmiotowym sporze. Nie bierze pod uwagę tego, że żaden ze wskazanych Sądów nie rozstrzygał kwestii prawidłowości dokonanego wpisu. Okoliczność ta była badana przez Sąd Okręgowy w Kaliszu w sprawie o ustalenie toczącej się pod sygn. akt I C 502/03, w której powódka otrzymała korzystne dla siebie rozstrzygnięcie, doszło bowiem do unieważnienia spornych aktów notarialnych, przy czym brak było podstaw do twierdzenia, że do

spornego wpisu hipoteki, który ostatecznie wykreślono, doszło z winy Sądu Rejonowego w Ostrowie W.. Zatem ogólnie podniesiony we wniesionej apelacji zarzut w zakresie naruszenia przepisów o księgach wieczystych i hipotece poprzez ich niezastosowanie nie mógł zostać uznany za trafny. Powódka domagała się zasądzenia odszkodowania z tytułu - jak wskazała - wydanych „w oszustwie i kłamstwie” przez Sąd Okręgowy w Kaliszu w sprawie I C 298/04 i Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie I ACa 544/05, orzeczeń, które to Sądy, zdaniem powódki, „używały sfałszowanych dokumentów i wydały wyroki w przestępstwie, broniąc bezprawnie Sądu Rejonowego w Ostrowie W.. utrudniając tym samym powódce dochodzenie jej praw i roszczeń”.

Niezasadnym okazał się także zarzut naruszenia art. 442¹ § 1 k.c.

Jak trafnie wskazał Sąd Okręgowy, roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, a nie – jak wskazuje powódka w apelacji – z upływem lat 10. Termin przedawnienia roszczenia nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Nie oznacza to jednak, wbrew twierdzeniom powódki, że okres przedawnienia wskazanych roszczeń wynosi 10 lat. Ten 10 letni termin, na który powódka się powołuje, dotyczy sytuacji, w której poszkodowany nie dowiedziałby się o szkodzie i osobie sprawcy w czasie warunkującym zgłoszenie roszczenia w terminie 10 lat od dnia zdarzenia, albo szkoda powstała by po jego upływie. Bez względu na moment powstania czy ujawnienia szkody, roszczenie odszkodowawcze przedawnia się bowiem z upływem 10 lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wyrządzające szkodę. W sytuacji kiedy szkoda (z wyłączeniem przypadków szkód na osobie) powstanie później niż 10 lat od zdarzenia, które ją spowodowało, termin przedawnienia upłynie jeszcze przed powstaniem roszczenia. Jeśli jednak poszkodowany dowiedział się lub mógł się dowiedzieć o szkodzie i jej sprawcy przed upływem tego terminu, a taka sytuacja miała miejsce – jak trafnie wskazał Sąd Okręgowy - w przedmiotowej sprawie, aby uniknąć podniesienia z sukcesem zarzutu przedawnienia, musi wystąpić z roszczeniem przed upływem 3 lat licząc od dnia dowiedzenia się o szkodzie i sprawcy szkody.

Roszczenie powódki kierowane względem Skarbu Państwa w odwołaniu do twierdzenia o powstaniu szkody majątkowej w mieniu powódki na skutek wydania przez wymienione Sądy krytykowanych orzeczeń, jak zasadnie przyjął Sąd Okręgowy uległo przedawnieniu przed datą wniesienia pozwu w niniejszej sprawie, co trafnie zostało wyjaśnione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Nie można było stracić z pola widzenia, tego że powódka upatruje szkody dochodzonej pozewem w wydaniu wyroków przez Sąd Okręgowy w Kaliszu i Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawach toczących się odpowiednio pod sygnaturami I C 298/04 oraz I ACa 544/05. Ostatni z wyroków, w którym Sąd Apelacyjny w Łodzi rozpoznawał apelację powódki od wyroku wydanego przez Sąd Okręgowy w Kaliszu, zapadł w dniu 28 czerwca 2005 roku, bezsprzecznie jeśli powódka stała na stanowisku że już wydanie obu orzeczeń stanowiło źródło szkody w majątku powódki, to najpóźniej w dacie wydania prawomocnego orzeczenia przez Sąd Apelacyjny w Łodzi, powódka dowiedziała się o szkodzie i sprawcy szkody. W żadnym miejscu procesu nie twierdziła bowiem, że szkoda powstała po wydaniu wskazanych orzeczeń, a konsekwentnie podnosiła, że nastąpiła z dniem ich wydania i to wobec błędnej oceny prawidłowości działań Sądu Rejonowego w Ostrowie W., w zakresie wpisu opisanej wyżej hipoteki i dokonaniem w tym postępowaniu doręczeniu postanowienia o wpisie. W istocie powódka zatem, szkodę, której powstanie było przedmiotem rozważań obu wymienionych Sądów utożsamia aktualnie ze szkodą powstałą na skutek ich działań i czyni przedmiotem niniejszego sporu i to z uwagi na odmienną ocenę trafności wydanych przez te Sądy orzeczeń. W konsekwencji uznać należało, za Sądem I instancji, że już w dacie wydania przez Sąd Apelacyjny w Łodzi, w dniu 28 czerwca 2005 roku wyroku w sprawie I ACa 544/05, powódka miała wiedzę odnośnie wyrządzonej jej rzekomo szkody przez wydanie analizowanych orzeczeń, jak i o sprawcach szkody, której zasądzenia domagała się od pozwanego w przedmiotowym sporze. Aby uniknąć zarzutu przedawnienia winna więc wytoczyć pozew w okresie 3 lat, od dnia wydania tego orzeczenia.

Ponownego podkreślenia wymagało w tym miejscu, że powódka przyczyn powstania szkody dochodzonej w sprawie nie upatrywała w okoliczności dokonania wpisu hipoteki i w okoliczności błędnego doręczenia postanowienia o dokonaniu wpisu przez Sąd Rejonowy w Ostrowie W.. Sformułowane z tego tytułu roszczenie było już przedmiotem badania i rozstrzygnięcia w zakresie 3000 000 zł przez Sąd Okręgowy w Kaliszu i Sąd Apelacyjny w Łodzi i

właśnie prawidłowość tej oceny powódka krytykuje, podnosząc, że w jej wyniku nie uzyskała korzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, Nie wyrównano jej szkody, którą aktualnie ocenia na 5000 000 zł.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew twierdzeniom powódki, dowodu na okoliczność poniesienia szkody dochodzonej pozewem, a powstałej na skutek działań obu wymienionych w pozwie Sądów nie mogła stanowić treść postanowienia Prokuratury Rejonowej w Kaliszu z dnia 29 grudnia 2012 roku wydanego w sprawie 3 Ds. 169/12. Postanowienie to nie zawierało informacji o poniesionej przez powódkę szkodzie oraz o sprawcach tej szkody. Podkreślenia wymaga, że wydane zostało w przedmiocie umorzenia postępowania z uwagi na przedawnienie karalności, organ wydający postanowienie nie podejmował żadnych ustaleń w zakresie zaistnienia czynu zabronionego, jego znamion i odpowiedzialności poszczególnych podmiotów. Jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy, w wymienionym postanowieniu jedynie poddano w wątpliwość sposób doręczenia kwestionowanej przesyłki do powódki, ale nie wskazywano na brak doręczenia. Co istotne w postanowieniu tym odwołano się do okoliczności, zawiadomienia powódki o jednakowej treści, dotyczącego tego samego czynu, które było przedmiotem rozpoznania w sprawie Ds. 327/10 badanej przez Prokuraturę Rejonową w Krotoszynie, gdzie postanowieniem z dnia 31 maja 2010 roku odmówiono wszczęcia postępowania z uwagi na brak ustalenia czynu zabronionego z art. 231 § 1 k.k. oraz przedawnienie jego karalności. Nie można było przyjąć więc, że dopiero z chwilą doręczenia powódce postanowienia Prokuratury Rejonowej w Kaliszu, powódka dowiedziała się o szkodzie i sprawcy szkody, skoro ani ustalenia w przedmiocie jej powstania, ani ustalenia w przedmiocie wskazania sprawcy szkody wówczas nie były czynione. Nie było więc podstaw do przyjęcia, że to od tej daty należało liczyć upływ terminu przedawnienia.

Trafnie zatem przyjął Sąd Okręgowy, że okoliczność przedawnienia roszczenia zgłoszonego przez powódkę skutkować winna oddaleniem powództwa.

Ubocznie zatem, wobec poczynienia dalszych rozważań przez Sąd Okręgowy, których prawidłowość powódka zakwestionowała w apelacji, należało podnieść, że – jak zasadnie uznał Sąd I instancji – strona powodowa niewątpliwie nie wykazała zaistnienia opisywanej przez nią szkody, której upatrywała w działaniach Sądu Okręgowego w Kaliszu orzekającego w sprawie I C 298/04 oraz Sądu Apelacyjnego w Łodzi w sprawie I ACa 544/05. Jednocześnie powódka nie potrafiła wskazać w czym i w jakiej wysokości w ramach zgłoszonego żądania, szkody upatruje. Odwoływała się zarówno do tego, że szkoda wynika z niemożności sprzedaży nieruchomości lub jej wynajęcia, jak i następnie, że z okoliczności dewastacji nieruchomości i utraty jej wartości. Na żadną z przytoczonych podstaw, jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy, powódka nie przedstawiła dowodów. Opierała się wyłącznie na twierdzeniach, że dokonany przez Sąd Rejonowy w Ostrowie W.. wpis hipoteki uniemożliwił jej rozporządzanie nieruchomością. Tymczasem samo ustanowienie hipoteki na nieruchomości nie uniemożliwia dokonania jej wynajęcia czy sprzedaży. W myśl art. 361 § 1 k.p.c. abstrahując od zasadnych wątpliwości, co do adekwatnego związku przyczynowego między powstaniem ewentualnej szkody a wydaniem przez oba Sądy krytykowanych orzeczeń, ważnym dla oceny zasadności zaskarżonego wyroku było, że powódka w istocie, nie przedstawiła dowodów na przygotowanie ewentualnej umowy czy to sprzedaży czy najmu, która ostatecznie nie doszła do skutku wobec obciążenia nieruchomości hipoteką, jednocześnie będąc współwłaścicielką nieruchomości podnosiła, że na jej sprzedaż mąż powódki nie wyrażał zgody. Nadto, za niczym nieoparte uznać należało także twierdzenia powódki jakoby przedmiotowa nieruchomość straciła na wartości przez działania związane czy to z wpisem na niej hipoteki przez Sąd Rejonowy w Ostrowie W., czy w szczególności z uwagi na wydanie przez Sąd Okręgowy w Kaliszu i Sąd Apelacyjny w Łodzi krytykowanych orzeczeń. Powódka nie tylko, nie zaoferowała żadnego w tej kwestii dowodu, w szczególności dowodu z opinii biegłego sądowego, ale nie określiła roszczenia wniesionego z tego tytułu. Wniosek taki nie został zgłoszony również na etapie postępowania apelacyjnego.

Jak trafnie zauważył Sąd Okręgowy, powódka podnosząc, że jej roszczenie ma charakter odszkodowawczy, w uzasadnieniu pozwu wskazała na okoliczność utraty zdrowia - mającą stanowić konsekwencję bezprawnych działań obu wymienionych sądów. Sąd Okręgowy, zasadnie wskazał, że stanowi to odwołanie się do faktów świadczących o zgłoszeniu roszczenia powódki z tytułu zadośćuczynienia za ewentualne naruszenie dóbr osobistych, które podlegają ochronie na podstawie zgodnie z art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. Zauważył nadto, że powódka nie wskazała przy tym jak część dochodzonego pozewem roszczenia stanowi żądanie wypłaty odszkodowania, a jaka zadośćuczynienia. Trafnie jednak Sąd Okręgowy przyjął, że wyjaśnienie tej kwestii okazało się zbędne wobec braku jakichkolwiek dowodów

zaoferowanych przez powódkę na okoliczność zasadności żądania w tym przedmiocie, w szczególności, na okoliczność tego, w jaki sposób kwestionowane orzeczenia wydane w inicjowanych przez powódkę sprawach I C 298/04 i I ACa 544/05, spowodować miały naruszenie jej dobra osobistego w postaci zdrowia.

Chybionymi okazały się także pozostałe zarzuty apelacji:

Brak było podstaw do uznania, że Sąd Okręgowy nie pozwolił powódce na rozszerzenie pozwu. Powódka rozszerzyła pozew w piśmie 29 sierpnia 2018 roku do 5.000.000 zł i oświadczenie o jego rozszerzeniu zostało przez ten Sąd przyjęte. Sąd I instancji w uzasadnieniu wskazał na tę okoliczność. Powódka stwierdziła, że kolejny raz rozszerzyła pozew w piśmie złożonym w dniu 21 listopada 2018 roku, przed terminem rozprawy, które odczytała na terminie. W istocie jednak, jak słusznie wskazał Sąd I instancji, w piśmie tym powódka nie zawarła oświadczenia o rozszerzeniu pozwu, albowiem nie zgłosiła żadnych nowych żądań, a powołała się jedynie na – jak twierdziła inne okoliczności – mające uzasadniać roszczenie. Wskazywała na popełnienie przez wymienione Sądy w wyrokach, które wydały przestępstwa, na którą to okoliczność powoływała się de facto od początku procesu, nie definiując jednocześnie tych czynów. Jak wskazano wcześniej, zdaniem powódki, Sądy używały sfałszowanych dokumentów i wydały „wyroki w przestępstwie”, broniąc bezprawnie Sądu Rejonowego w Ostrowie W.. i utrudniając tym samym powódce dochodzenie jej praw i roszczeń. Tymczasem żaden dowód w sprawie, nie stanowił potwierdzenia wspomnianych okoliczności. Nie bez znaczenia dla oceny wskazanego zarzutu pozostawał fakt, że większość dowodów w niniejszej sprawie stanowiły dokumenty urzędowe, których prawdziwość nie budziła wątpliwości żadnego Sądu, a i powódka nie podważyła skutecznie ich wiarygodności i wartości dowodowej. Powódka, w szczególności nie wskazała, które dokumenty określone przez nią jako „sfalszowane” stanowiły podstawę rozstrzygnięcia wymienionych Sądów i na czym polegać miało ich przestępcze działanie.

Brak było także podstaw do uznania, że Sąd I instancji nie powiadomił powódki o wyroku. Sąd zamknął rozprawę, po naradzie ponownie poprosił powódkę na salę i w jej obecności ogłosił wyrok, pouczając o terminie i sposobie jego zaskarżenia. Sąd Okręgowy nie oddalił także wniosku o przeprowadzenie dowodu z przesłuchanie powódki. Na każdym terminie rozprawy pouczał powódkę i wzywał do złożenia wniosków dowodowych adekwatnych do okoliczności żądania. Powódka natomiast nieustannie składała te same dokumenty w sprawie i powoływała się na te same okoliczności, które – jak trafnie uznał Sąd Okręgowy, okazały się niewystarczające dla uznania zasadności jej roszczenia.

Nie poddawał się natomiast kontroli instancyjnej zawarty w apelacji zarzut matactwa i użycia kłamstw w zaskarżonym wyroku Sądu Okręgowego, który nie został należycie zdefiniowany i uzasadniony. Powódka nie wskazała bowiem w jakim zakresie i poprzez jakie czynności podejmowane przez Sąd Okręgowy miałyby dojść do „matactwa i użycia kłamstw”. Twierdzenia powódki podnoszone na wskazaną okoliczność jawią się Sądowi Apelacyjnemu jako podyktowane niezadowoleniem strony powodowej z wydanego rozstrzygnięcia i wynikają z kwestionowania argumentów przytoczonych przez Sąd I instancji na jego uzasadnienie.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 385 k.p.c. apelację powódki oddalono w punkcie 1 wyroku. W punkcie 2 wyroku Sąd Apelacyjny uwzględniając trudną sytuację życiową i finansową powódki oraz specyfikę przedmiotowego postępowania na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążenia powódki kosztami zastępstwa procesowego pozwanego poniesionymi w postępowaniu apelacyjnym. W punkcie 3 wyroku na podstawie § 8 pkt 8 w związku z § 16 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3 października 2016 roku (tj, Dz.U. z 2019 roku, poz. 18), orzeczono o kosztach zastępstwa procesowego powódki w postępowaniu apelacyjnym.

Małgorzata Goldbeck-Malesińska Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga Ewa Staniszevska